

Putanje za profesionalno obrazovanje

24. April / travanj 2018. godine

CFRR»

Centre for Financial
Reporting Reform

PULSAR»

Public Sector Accounting and Reporting Program

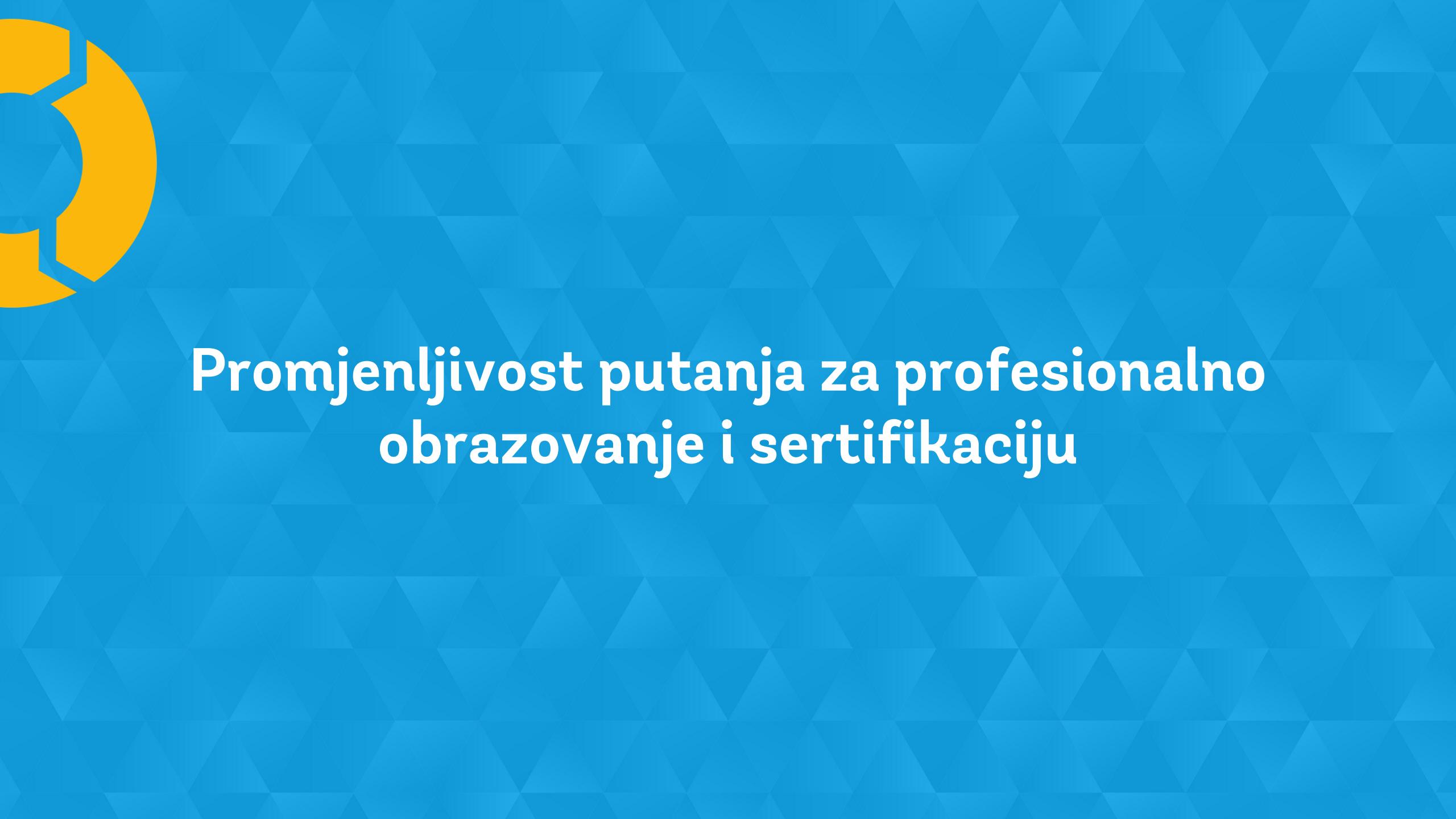

PULSAR Program is co-funded by:

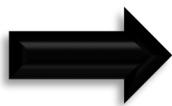
Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Promjenljivost putanja za profesionalno obrazovanje i sertifikaciju

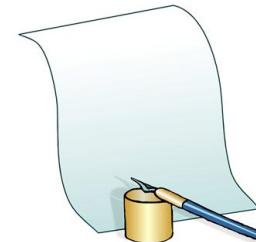
Međunarodni standardi obrazovanje – “Od kolijevke pa do groba”

Ulazak u
profesionalno
obrazovanje
IES 1

Obavezno
obrazovanje
IES 2, 3, 4

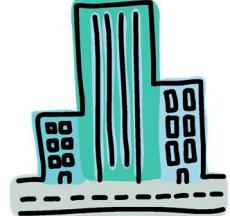

Ispiti
IES 6

Iskustvo
IES 5

! -

Profesionalna kvalifikacija

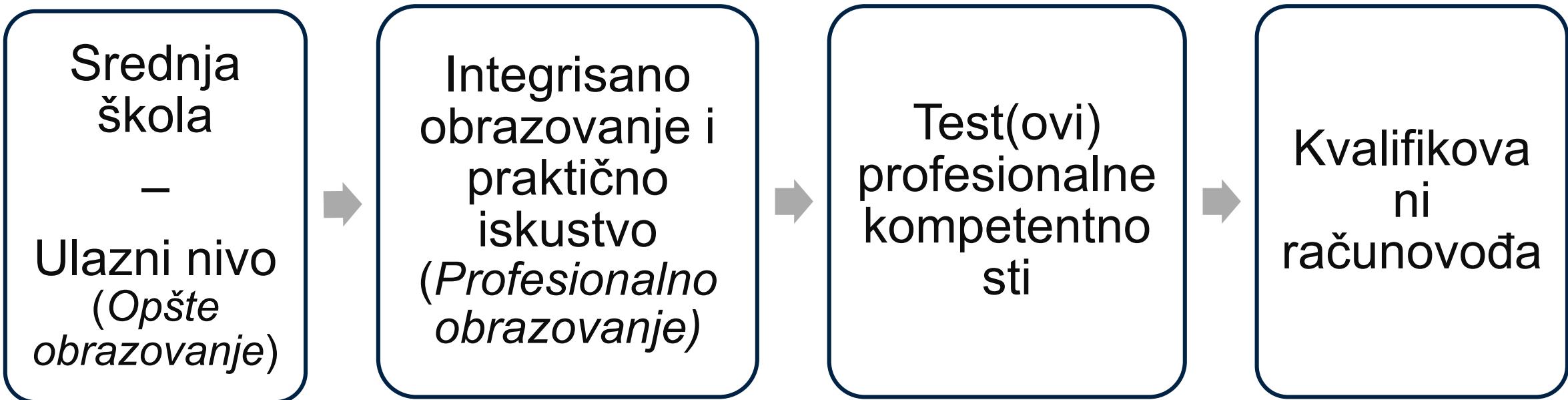

Kontinualna profesionalna edukacija IES 7

Partneri u angažamanu IES 8

Modeli međunarodnih računovodstvenih kvalifikacija – Integrисани model

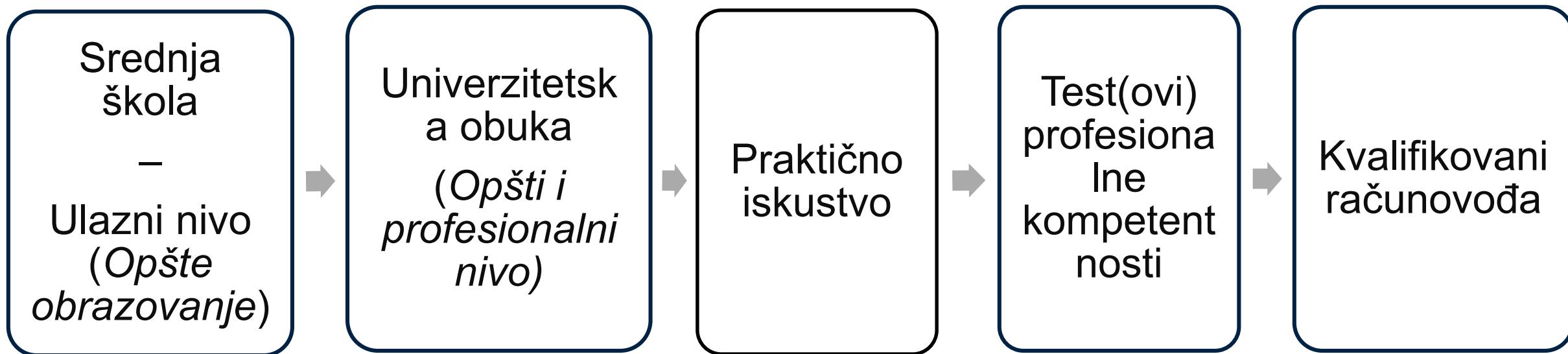
4

Modeli međunarodnih računovodstvenih kvalifikacija – Linearni sistem

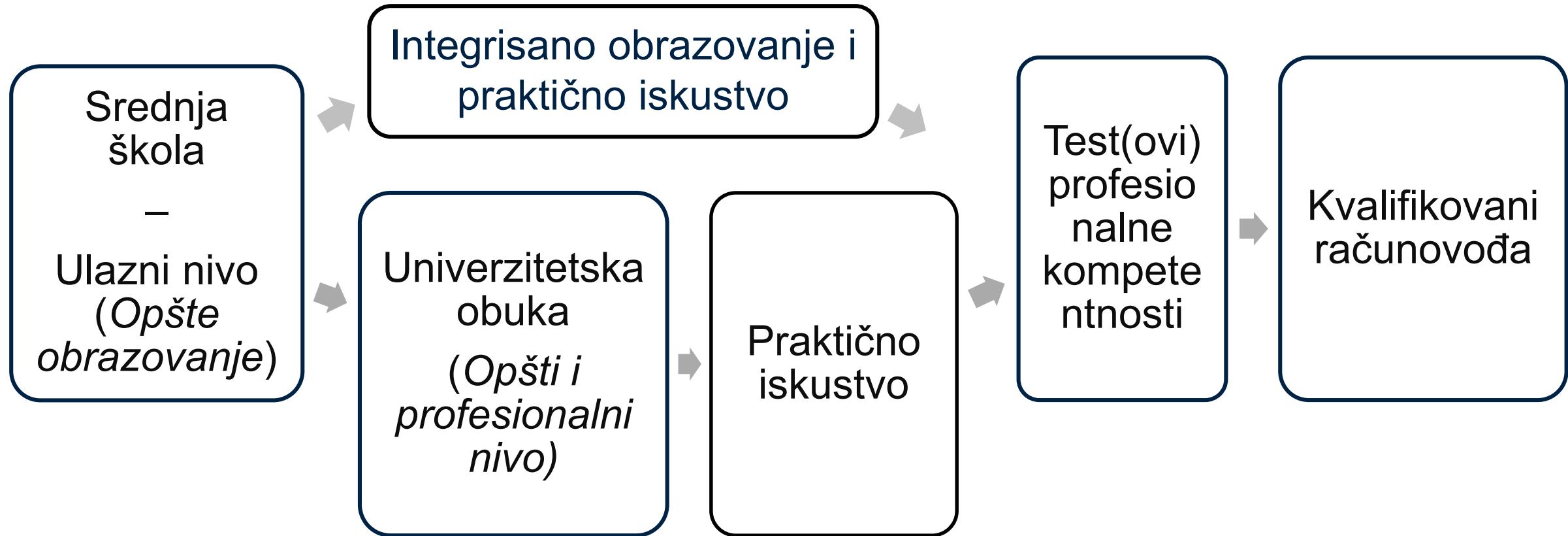
5

Modeli međunarodnih računovodstvenih kvalifikacija - Paralelni sistem obrazovanja za računovodstvo

6

Trendovi u obrazovanju, kvalifikacijama i zapošljavanju u računovodstvu,

7

- Putanje zapošljavanja se mijenjaju
- Putanje obrazovanja se prilagođavaju
- Većina zemalja usvaja okvire kvalifikacija
- Vodeće Profesionalne računovodstvene organizacije (Professional Accountancy Organizations – PAO) segmentiraju svoje kvalifikacije

Kretanje ka okvirima kvalifikacija

8

AUSTRALIJSKI OKVIR KVALIFIKACIJA (AUSTRALIAN QUALIFICATIONS FRAMEWORK - AQF)

ŠKOLA	USMJERENO OBRAZOVANJE	UNIVERZITET	AQF nivo
		Doctoral Degree	Nivo 10
		Masters Degree	Nivo 9
	Diploma za diplomiranje		
	Sertifikat za diplomiranje		Nivo 8
	Stepen bačelora sa posebnim priznanjem		
	Stepen bačelora		Nivo 7
	Stepen saradnika		Nivo 6
	Napredna diploma		
	Diploma		Nivo 5
	Sertifikat IV		Nivo 4
	Sertifikat III		Nivo 3
	Sertifikat II		Nivo 2
	Sertifikat I		Nivo 1
	Sertifikati višeg srednjeg obrazovanja		

Primjeri „segmentacije“ zvanja prema vodećim profesionalnim računovodstvenim organizacijama

9

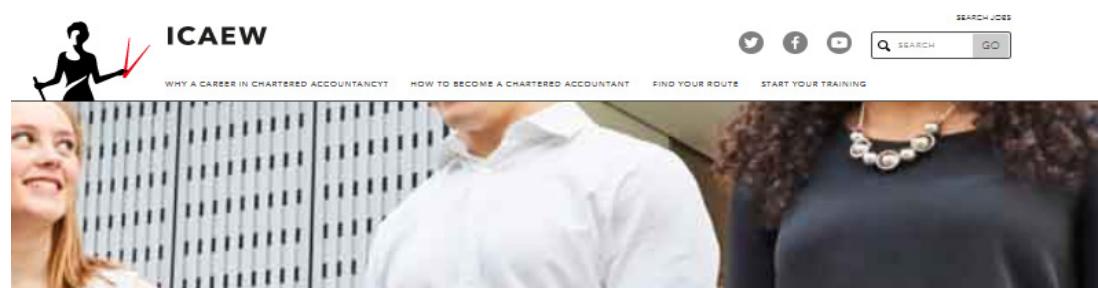
CPA Kanada Uvodi Napredni sertifikat za računovodstvo i financije (Advanced Certificate in Accounting and Finance - ACAF)

Comparison of ACAF and the CPA professional program

	CPA Canada ACAF	CPA Professional Education Program
Leads to	The CPA Canada Advanced Certificate in Accounting and Finance (ACAF)	The Chartered Professional Accountant (CPA) designation
Entrance requirements	No degree requirement. Students are expected to have successfully completed courses covered in a two-year accounting diploma program or demonstrate equivalent experience.	An undergraduate or master's degree with specific subject area coverage
Program	<ul style="list-style-type: none"> augments a college diploma series of 11 online courses with six to eight weeks of lessons, and a three-to four-hour exam, including:<ul style="list-style-type: none"> six technical courses five applied courses, with a choice of two electives	<ul style="list-style-type: none"> graduate level studies integrated multi-platform professional program that includes:<ul style="list-style-type: none"> two core modules two elective modules two capstone modules
Duration	<ul style="list-style-type: none"> one year of full-time online study students with exemptions may finish in as few as six months can be completed part-time to accommodate different schedules	<ul style="list-style-type: none"> two years of structured part-time study or one year of full-time study must be employed in a relevant position with progressive work experience
Evaluation	Most courses are assessed with term work and a final examination. Please check with your provincial body.	Nationally developed and assessed examinations: <ul style="list-style-type: none"> four-hour examinations for both core and elective modules three-day Common Final Examination
Experience requirements	None	30 months of mentored, progressive practical experience (24 in Quebec)
Professional development requirements	None	Mandatory and monitored by provincial professional bodies

ICAEW uvodi Sertifikat za financije, računovodstvo i biznis (Certificate in Finance, Accounting, and business - CFAB)

ICAEW Certificate in Finance, Accounting and Business (ICAEW CFAB)

Are you interested in working in business or finance? Do you want to start your own business? ICAEW CFAB qualification teaches you the tools to understand the important factors that can determine a business' success. You will learn skills that will be useful throughout your working life and the qualification can be the first step onto a career as an ICAEW Chartered Accountant.

[Register for ICAEW CFAB](#)

Why study ICAEW CFAB?

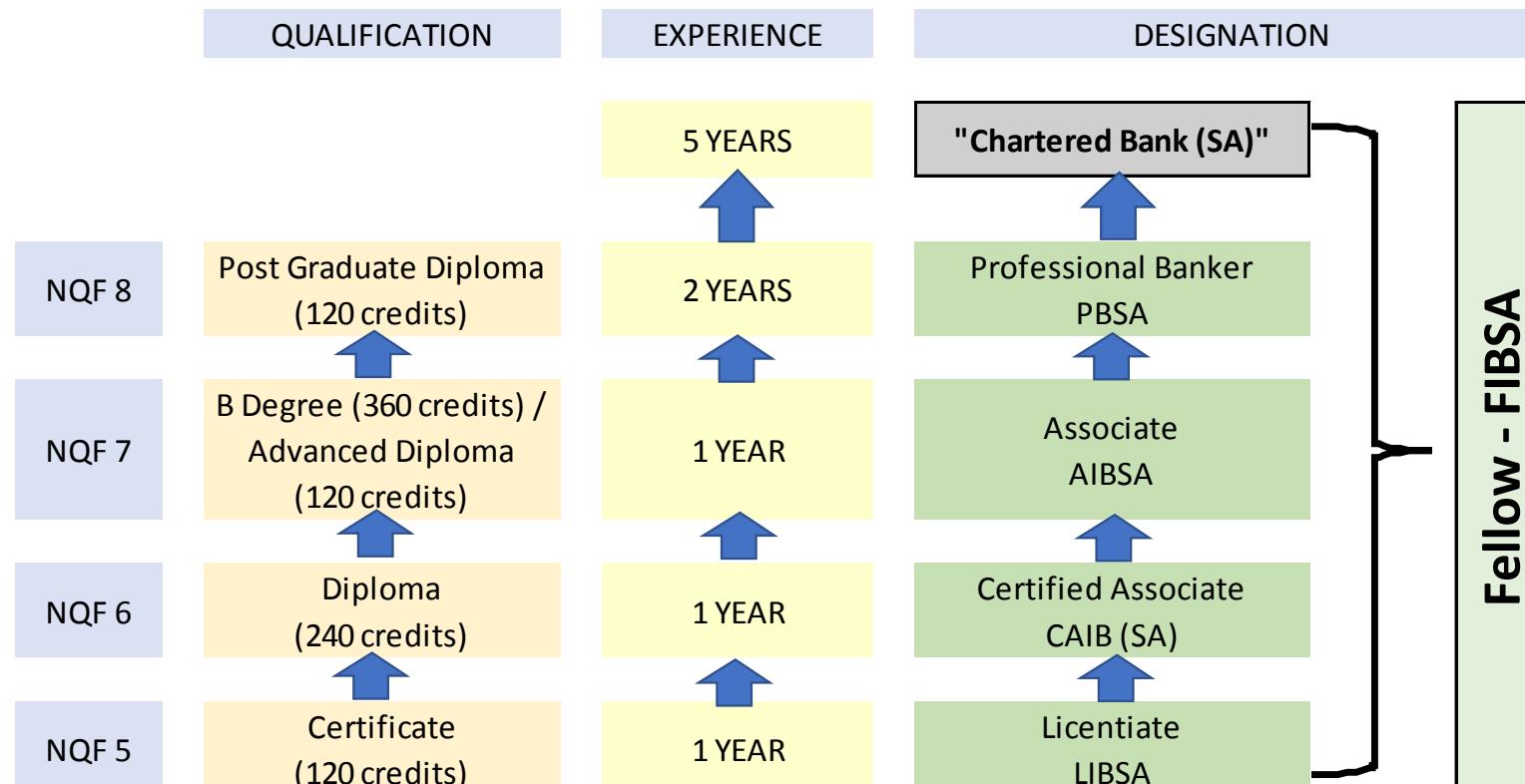
- Stand alone qualification
Can help you get a job, promotion or increase the scope of roles you can apply for
- Entry route to the ACA
Get a head start on your peers and increase your appeal to prospective employers
- Flexible study options
Complete the exams in any order when it suits you
- Key business skills
Learn valuable skills that are transferable to any sector
- No formal qualifications
No academic qualifications needed to start
- Start your own business
Learn skills that are invaluable for any new start-up

Povezivanje okvira kvalifikacija sa profesionalnim zvanjem

10

DESIGNATION FRAMEWORK - INSTITUTE OF BANKERS (South Africa)

Code of Professional Conduct

Membership of the Institute of Bankers (SA)

Moguće strategije koje bi trebalo sprovoditi

11

- Pozicioniranje programa unutar Okvira kvalifikacija
- Rad na izgradnji kvaliteta i postizanju priznanja
  - Izuzeci i akreditacije
  - Rad sa poslodavcima
    - Događaji za izbor karijere
    - Programi pripravnštva
    - Uključivanje poslodavaca u osmišljavanje programa
    - Praćenje ishoda zapošljavanja

Politehnička škola za državne finansije (Indonezija)

12

- Radi sa ovlaštenjem Ministarstva finansija
- To je ustanova usmjerenog obrazovanja koja je formirala prije više od 40 godina
- Nudi kurseve računovodstva za javni sektor
- Diplome za nivoe od 1 do 4 se nude u oblastima računovodstva i poreskih pitanja,
  - Licima koja diplomiraju garantuje se zaposlenje u MF (90%), ili drugim agencijama.
  - Predavače zapošljava Vlada u ulogama računovodstva i oporezivanja.
- Politehnička škola takođe obezbjeđuje internu obuku za zaposlene Ministarstva finansija koji su obavezni da pohađaju 20 sati CPD godišnje.
- Politehnička škola je pokrenula diskusije sa spektrom međunarodnom priznatih profesionalnih računovodstvenih organizacija i pružalaca usluga obuke.

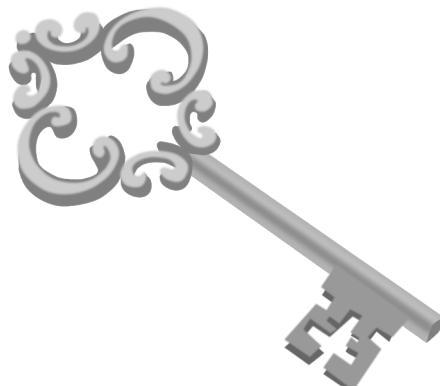
Instrumentarijum za putanje za obrazovanje za računovodstvo u javnom sektoru

Instrumentarium za putanje za obrazovanje za računovodstvo u javnom sektoru

14

- Namjena mu je da pomogle zemljama da integrišu PSA u nastavni plan i program
- Zasnovan je na standardima IES koje izdaje IESB
- Predstavlja tri uzorka putanja za razmatranje
- **i** Tri primjera nisu iscrpni i zemlje mogu da razmatraju i varijacije kako bi to uskladile sa kontekstom i potrebama pojedinačne zemlje

● **Ključni koncepti:**

- Putanje obrazovanja koje vode do kvalifikacija bi trebalo da budu zasnovane na standardima IES;
- Računovodstveni tehničari igraju važnu ulogu u računovodstvenim operacijama Vlade;
- Profesionalne računovodstvene organizacije mogu da igraju ključnu ulogu u razvijanju računovođa u javnom sektoru;
- Koordinacija i uzajamno priznavanje učenja su od kritične važnosti.

Putanje za obrazovanje za računovodstvo u javnom sektoru – Zajednički elementi

15

Tehničar	Univerzitetski nivo bačelora	Univerzitetski nivo mastera
<p>Programi za računovodstvenog tehničara često se nude kao usmjerena obuka za pojedince sa ciljem razvoja vještina za računovodstvena zanimanja;</p> <p>Usmjerena obuka može da se obezbjeđuje na srednjoškolskom nivou (razredi 10-12) ili na nivou nakon srednjoškolskog, a može se obezbjeđivati kroz zasebne kurseve, programe koji daju sertifikat / diplomu, programe za saradnički stepen i/ili pripravništva.</p>	<p>Uvođenje temeljnih kurseva za javni sektor u postojeći plan i program za računovodstvo koji je u skladu sa standardima IES, kao što su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Temelji standarda IPSAS • Uvod u upravljanje javnim finansijama • Temelji analize budžetiranja i menadžmenta • Struktura i institucije vlade	<p>Razvijanje programa (jednog ili više) za Master, sa usmjerenjem na teme PSA</p> <p>ILI</p> <p>Uključivanje kurseva za javni sektor na naprednom nivou u postojeći nastavni plan i program koji je u skladu sa standardima IES</p>

- Razmatranje programa za tehničare sa ciljem razvijanja temeljnih znanja budućih operativnih računovođa i knjigovođa;
- Teme iz PSA mogu da se uvode u programima za BSc ili MSc;
- Programi za MSc mogu da se razvijaju tako da se usmjeravaju na teme iz PSA.

Putanje za obrazovanje za računovodstvo u javnom sektoru – Opcija A

16

Profesionalna računovodstvena organizacija	Obuka Vlade / finansijska akademija	Sertifikacija / kvalifikacije	Kontinualna profesionalna edukacija
Oslanjanje na postojeće programe profesionalnog obrazovanja koji su u skladu sa standardima IES i koji se nude preko PAO u zemlji ili preko međunarodnih pružalaca usluga i koji, iako nisu specifično usmjereni na javni sektor, daju licima koja imaju ambiciju da budu računovođe osnovno jezgro kompetentnosti sa ciljem da se oni pripreme za javni sektor.	Da bi se nadopunile uspostavljene osnovne kompetentnosti, obezbjeđivanje: (1) Sveobuhvatne, strukturirane obuke i obrazovanja, prilagođenog konkretnim zahtjevima radnog mjesa na različitim nivoima kompetentnosti i odgovornosti. Za te namjene može se koristiti kombinacija učenja u učionici, uz posao, na mreži i samostalno. Partnerstva se mogu iskoristiti kao poluga pri obezbjeđivanju takve obuke i kursevi se mogu priznati kao položeni za sve ciljeve učenja koji su postignuti u toku dosadašnjeg obrazovanja; i (2) Praktično iskustvo koje je relevantno za razvijanje profesionalne kompetentnosti. Praktično iskustvo je integralan dio Inicijalnog profesionalnog razvoja (IES 5).	Oslanjanje na postojeće sertifikacije / kvalifikacije koje priznaje IFAC i koje se nude preko PAO u zemlji ili međunarodnog pružaoca usluga i koje, iako nisu konkretno usmjerene na javni sektor, obezbjeđuju licima koja imaju ambiciju da budu računovođe osnovno jezgro kompetentnosti tako da ih se pripremi za uloge u javnom sektoru. Partnerstvo sa organizacijom koja sponzoriše sa ciljem uspostavljanja sloja članstva za javni sektor. Članstvo u PAO koje je članica IFAC dovešće do neophodnosti poštivanja Etičkog kodeksa IFAC-a za profesionalne računovođe.	Obezbeđivanje obuke i razvoja sa ciljem održavanja profesionalnih kompetentnosti. Takva CPD može da se obezbjeđuje kroz kombinaciju i vladinih i eksternih pružaoca usluga, kao što su PAO u zemlji ili međunarodni pružalac usluga. Da bi vladini programi bili priznati kao CPD za namjene održavanja profesionalnih kvalifikacija, institucija za obuku mora da se kvalificuje kao priznati pružalac obrazovnih usluga.

- Oslanjanje na postojeći okvir inicijalnog profesionalnog obrazovanja i sertifikacije (isto kao za privatni sektor);
- Razvijanje sloja članstva iz javnog sektora i teme za CPD koja se obezbjeđuje preko PAO;
- Posebno obrazovanje za PSA i obuka uz rad (OTJ) obezbjeđuju se preko Finansijske akademije.

Putanje za obrazovanje za računovodstvo u javnom sektoru – Opcija B

Profesionalna računovodstvena organizacija	Obuka Vlade / finansijska akademija	Sertifikacija / kvalifikacije	Kontinualna profesionalna edukacija
<p>Uključivanje tema vezanih za javni sektor u postojeće programe profesionalnog obrazovanja koji su u skladu sa IES i koji se nude preko PAO koji predstavljaju nadgradnju na osnovnim jezgrom kompetentnosti i pripremaju lica koja imaju ambiciju da budu računovođe za javni sektor. Dodatni ciljevi učenja o javnom sektoru koji se uključuju u ovoj fazi omogućiće da se manji broj ciljeva učenja vezanih za javni sektor i konkretnе poslove mora dobiti kroz dopunsко učenje.</p>	<p>Da bi se nadopunile uspostavljene osnovne kompetentnosti, obezbjeđivati:</p> <p>(1) Sveobuhvatnu, strukturiranu obuku i obrazovanje, prilagođeno konkretnim zahtjevima radnog mesta na različitim nivoima kompetentnosti i odgovornosti. Za te namjene može se koristiti kombinacija učenja u učionici, uz posao, na mreži i samostalno. Partnerstva mogu iskoristiti kao poluga pri obezbjeđivanju takve obuke i kursevi se mogu priznati kao položeni za sve ciljeve učenja koji su postignuti u toku dosadašnjeg obrazovanja; i</p> <p>(2) Praktično iskustvo koje je relevantno za razvijanje profesionalne kompetentnosti. Praktično iskustvo je integralan dio Inicialnog profesionalnog razvoja (IES 5).</p>	<p>Uključivanje postojećih tema vezanih za javni sektor u postojeće sertifikacije / kvalifikacije koje priznaje IFAC, a koje se nude preko PAO u zemlji ili međunarodnog pružaoca usluga, a koje predstavljaju nadgradnju nad osnovnim jezgrom kompetentnosti tako da se lica koja imaju ambiciju da budu računovođe pripreme za javni sektor.</p> <p>Partnerstvo sa organizacijom koja sponzoriše sa ciljem uspostavljanja sloja članstva za javni sektor.</p> <p>Članstvo u PAO koje je članica IFAC dovešće do neophodnosti poštivanja Etičkog kodeksa IFAC-a za profesionalne računovođe.</p>	<p>Obezbeđivanje obuke i razvoja sa ciljem održavanja profesionalnih kompetentnosti. Takva CPD može da se obezbjeđuje kroz kombinaciju i vladinih i eksternih pružaoca usluga, kao što su PAO u zemlji ili međunarodni pružač usluga. Međutim, da bi vladini programi bili priznati kao CPD za namjene održavanja profesionalnih kvalifikacija, vladina institucija za obuku mora da se kvalifikuje kao priznati pružač obrazovnih usluga.</p>

- Hibridni pristup – uključivanje tema iz javnog sektora u postojeći okvir profesionalnog obrazovanja i sertifikacije (za privatni sektor);
- Preostalo obrazovanje koje je konkretno vezano za PSA i obuka u toku rada (OTJ) obezbjeđuju se preko Finansijske akademije;
- Razvijanje sloja članstva iz javnog sektora i tema za CDP koja se obezbjeđuje preko PAO;

Putanje za obrazovanje za računovodstvo u javnom sektoru – Opcija C

18

Profesionalna računovodstvena organizacija	Obuka Vlade / finansijska akademija	Sertifikacija / kvalifikacije	Kontinualna profesionalna edukacija
Razvijanje programa profesionalnog obrazovanja koji je u skladu sa IES, konkretno za javni sektor. To bi moglo da se obezbjeđuje preko partnera koje priznaje IFAC, kao što su PAO u zemlji ili u partnerstvu sa međunarodnim ili regionalnim pružaocem usluga. Dodatni ciljevi učenja o javnom sektoru koji se uključuju u ovoj fazi omogućiće da se manji broj ciljeva učenja vezanih za javni sektor i konkretne poslove mora dobiti kroz dopunsko učenje.	Da bi se nadopunile uspostavljene osnovne kompetentnosti, obezbjeđivati: (1) Sveobuhvatnu, strukturiranu obuku i obrazovanje, prilagođeno konkretnim zahtjevima radnog mjesa na različitim nivoima kompetentnosti i odgovornosti. Za te namjene može se koristiti kombinacija učenja u učionici, uz posao, na mreži i samostalno. Partnerstva se mogu iskoristiti kao poluga pri obezbjeđivanju takve obuke i kursevi se mogu priznati kao položeni za sve ciljeve učenja koji su postignuti u toku dosadašnjeg obrazovanja; i (2) Praktično iskustvo koje je relevantno za razvijanje profesionalne kompetentnosti. Praktično iskustvo je integralan dio Inicijalnog profesionalnog razvoja (IES 5).	Razvijanje ili usvajanje programa sertifikacije / kvalifikacije koji priznaje IFAC a koji je specifično namijenjen za javni sektor. To bi moglo da se obezbjeđuje / usvaja preko partnera koje priznaje IFAC, kao što su PAO u zemlji ili u partnerstvu sa međunarodnim ili regionalnim pružaocem usluga. Članstvo u PAO koje je članica IFAC dovešće do neophodnosti poštivanja Etičkog kodeksa IFAC-a za profesionalne računovođe.	Obezbeđivanje obuke i razvoja sa ciljem održavanja profesionalnih kompetentnosti. Takva CPD može da se obezbjeđuje kroz kombinaciju i vladinih i eksternih pružaoca usluga, kao što su PAO u zemlji ili međunarodni pružalač usluga. Međutim, da bi vladini programi bili priznati kao CPD za namjene održavanja profesionalnih kvalifikacija, vladina institucija za obuku mora da se kvalifikuje kao priznati pružalač obrazovnih usluga..

- Razdvajanje okvira profesionalnog obrazovanja i sertifikacije za javni sektor;
- Preostalo obrazovanje vezano za konkretne poslove i obuka uz rad (OTJ) obezbjeđuju se preko Finansijske akademije;
- Posebna profesionalna organizacija za javni sektor;

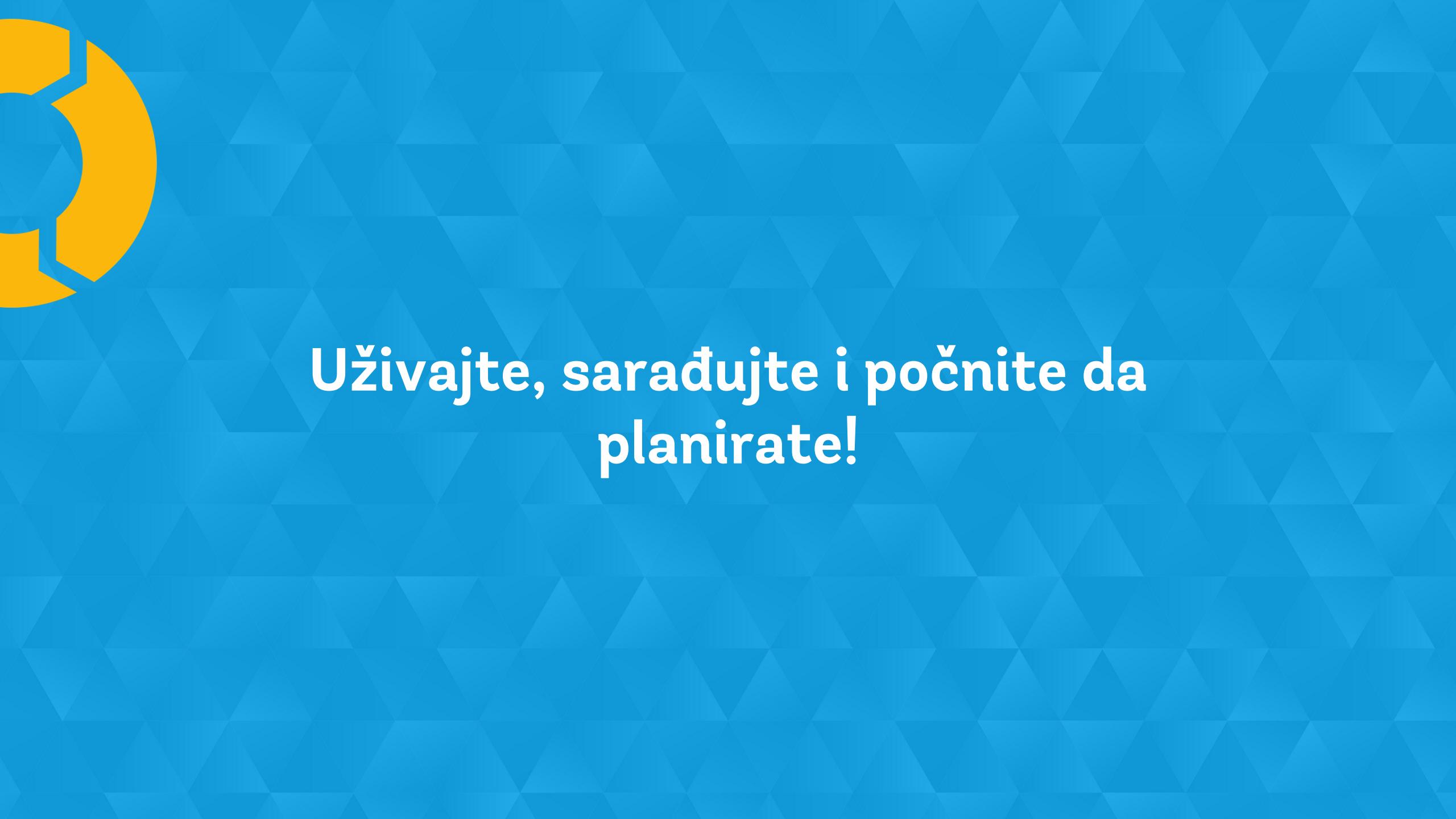
Instrumentarium za putanje za obrazovanje za računovodstvo u javnom sektoru - Uputstva

19

- 1) Mapirajte postojeći okvir za obrazovanje za računovodstvo u javnom sektoru u zemlji;
- 2) Razmotrite primjere putanja i dobre prakse koji se dijele u okviru zajednice prakse EduCoP sa ciljem razvijanja holističke putanje za obrazovanje za PSA;
- 3) Mapirajte novo razvijenu putanju za obrazovanje za PSA i ocijenite implikacije koje ima po resurse;
- 4) Formirajte Upravni odbor za obrazovanje za PSA sa ciljem sarađivanja sa relevantnim interesnim stranama u zemlji radi daljeg rafiniranja i razvijanja predložene putanje za obrazovanje;
- 5) Program zajednice prakse EduCoP u okviru PULSAR-a će pomoći pri elaboraciji sadržaja i elemenata nastavnog plana i programa i uvećće potencijalne partnere i resurse sa ciljem pomaganja u implementaciji planova;
- 6) Pratite, ažurirajte i revidirajte putanju po potrebi.

**Uživajte, saradujte i počnite da
planirate!**